

Bezinning 673: Een hart vol zuivere liefde

Matteus 5,27-32: wekdagen 10° week vrijdag

Het Woord

Jezus zei: 'Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: "Pleeg geen overspel." En Ik zeg zelfs: iedereen die naar een vrouw kijkt en haar begeert, heeft in zijn hart al overspel met haar gepleegd. Als je rechterooeg je op de verkeerde weg brengt, ruk het dan uit en werp het weg. Je kunt immers beter een van je lichaamsdelen verliezen dan dat heel je lichaam in de Gehenna geworpen wordt. En als je rechterhand je op de verkeerde weg brengt, hak hem dan af en werp hem weg. Je kunt immers beter een van je lichaamsdelen verliezen dan dat heel je lichaam naar de Gehenna gaat. Er werd gezegd: "Wie zijn vrouw verstoot, moet haar een scheidingsbrief meegeven." En Ik zeg jullie: ieder die zijn vrouw verstoot, drijft haar tot overspel – tenzij er sprake was van een ongeoorloofde verbintenis; en ook wie trouwt met een verstoten vrouw, pleegt overspel.'

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Matteus presenteert ons de tweede en derde antithese¹: 'Ge hebt gehoord ... maar Ik zeg u.' De tweede betreft het overspel. Jezus verwijst hiermee naar de Schrift of de Wet (Exodus 20,14, Genesis 3,6, 1 Koningen 21). Overspel is een daad. Maar Jezus spitst onze aandacht op onze gezindheid, de beweging van het hart. Als we naar een ander kijken met begeerte, zitten we reeds op de glijbaan die tot overspel kan leiden. Want onze begeerte herleidt de ander tot een object van ons egoïsme.

Jezus geeft daar commentaar op, die scherp overkomt. Het oog is de spiegel van het hart. De hand verwijst naar het *hand*-elen. Jezus wil ons behoeden voor onherstelbaar leed. Hij wil dat ons hart zuiver is. Dit is dus een verwijzing naar een zaligspreking: 'Zalig de reinen van hart' (Matteus 5,8). Het is van extreem belang na te gaan welke bewegingen er in ons hart omgaan. Zijn die zuivere liefde of schuilt er egoïsme in? Hoe lang moet een mens aan zichzelf werken om rein van hart te zijn?

De derde antithese sluit goed aan bij de tweede. Ze gaat over de echtscheiding. Opnieuw verwijst Jezus naar de Schrift (Deuteronomium 24,1). In die mannenwereld kwamen veel echtscheidingen neer op het behandelen van de vrouw als zijn eigendom. Dat negeert de rechten van de vrouw en

¹ Eerste: de verzen 20-26; tweede: 27-30; derde: 31-32; vierde: 33-37; vijfde: 38-42; zesde: 43-47.

haar waardigheid, haar vrijheid, haar geluk ... Jezus spreekt daarom niet alleen over het overspel, door vrouwen gepleegd, maar ook over het overspel van de man. Verder in het evangelie van Matteus vinden we een bredere uitwerking van deze antithese (Matteus 19,7-9). Jezus zet het geweten op scherp: God heeft gewild dat man en vrouw elkaar trouw zijn, in liefde, het hele leven lang.

Het Woord in mijn leven

In hoeverre beweegt egoïstische begeerte mijn hart? In hoeverre zuivere liefde? Ben ik trouw aan mijn aangegane liefdesrelatie?

Bidden met het Woord

Heer Jezus Christus,
U bent totale liefde
en enkel zuivere liefde.
U overwon alle egoïsme.
U kent ons menselijk hart.
U weet heel goed
hoe moeilijk het voor ons is
alle egoïsme te overwinnen
en te groeien tot zuivere liefde.
Help ons op die weg,
die uiteindelijk vreugde geeft
en, veel belangrijker,
de ander nooit herleid
tot een object voor onszelf,
maar als een persoon
met een goddelijke waardigheid. Amen.

© Eric Haelvoet 2017